

Încă o carte editată la Roma cu conținut contra islamului, învățaturii Coranului și a lui Mahomet i-a fost dedicată papei Inocentiu XI, dar mai mult nu se cunoaște nimica, presupunându-se să fi fost un scurt extras din „*Peregrinación del mundo*”a lui Pedro Cubero Sebastian.

Pedro Cubero Sebastian *Segunda peregrinación de don Pedro Cubero Sebastián, misionero apostólico de Asia y Confesor General Apostólico de los Ejércitos del Augustísimo Señor Emperador contra el Turco en Vngria ...*, Valencia: Haime de Bordasar, **1697**, -[8] 175 pag.

Pedro Cubero Sebastian „*Descripción general del Mundo y notables sucessos que han sucedido en el: con la armonia de sus tempos, ritos, ceremonias, costumbres y trages de sus naciones, y varones ilustres que en ha avido..*”. Valencia: Vincente Cabrera, **1697** -[14],342pag. (Retipăr. Ed. de la Neapole 1684).

Tot această ediție este petipărită la Madrid **1739**.

«Epítome de los arduos viajes que ha hecho el doctor P. Cubero Sebastián en las cuatro partes del mundo: Asia, Africa, América y Europa: con las cosas más memorables que ha podido inquirir» Cádiz, Cristobal de Requeni, **1700**. -[16] + 112pag. Include: («Valor heroyco con que se portó la nación española contra los bárbaros agarenos de la Mauritanea Tinguintanea en la interpresa de la Lengua de Sierpe en la gran Fortaleza de Seyta, el día del grande Apóstol y patrón de España Santiago, a veinte y cinco de julio de 1699»)

Peregrinación de la mayor parte del mundo. Tipografía de la Revista de Archivos, Madrid, 275 pp. (**1943**): Peregrinación del mundo. Atlas, Madrid, -174 pp.

SEMNIȚAȚIA RECIPIENTULUI ÎN PROCESUL ARGUMENTĂRII

Vasile GUȚU, doctor, conferențiar universitar
Institutul de Relații Internaționale de Stat din Moldova

În procesul evoluției teoriei argumentării totdeauna s-a pus accentul pe activitatea numai a unui singur subiect – a argumentatorului. În procesul acestei activități, bineînțeles că argumentatorul trebuie să ia în considerație și trăsăturile celeilalte părți a recipientului. Este absolut imposibil de vorbit despre rezultatele unei argumentări fără a face referință la recipient. Semnificația recipientului nu se limitează la o percepere pasivă a textului argumentativ. Rezultatele unei percepții și aprecieri a argumentației sunt exprimate de recipient în acțiunile sale, inclusiv și în comunicarea verbală. Ponderea rolului recipientului i-a

determinat pe mulți cercetători să analizeze argumentația ca o activitate în comun a argumentatorului și a recipientului, numindu-i pe ambii „coargumentatori”.

Care ar fi funcțiile unui recipient în argumentare?

Acestea sunt funcțiile următoare:

1. Perceperea argumentației
2. Aprecierea ei, estimarea
3. Exprimarea atitudinii față de argumentare

Evident că realizarea tuturor acestor funcții în practica de toate zilele ia diferite forme:

- Recipientul poate să înțeleagă sau poate să nu înțeleagă argumentația
- Poate s-o accepte sau poate să nu o accepte
- Să aprecieze argumentația ca una interesantă sau una care nu merită nici o atenție
- Să o considere ca una perfectă după structura sa logică sau una care conține erori logice.
- În unele situații recipientul consideră că argumentația adresată lui conține numai judecăți adevărate.
- În altele, că unele sau chiar toate argumentele utilizate în argumentație sunt false.
- Recipientul poate să pună la îndoială veridicitatea afirmațiilor argumentatorului sau corectitudinea construcției argumentative.
- Conținutul argumentației poate să-l ofenseze sau să-l jignească sau dimpotrivă
- Poate să-l flateze

Mulți dintre noi frecvent ne pomenim în situația când sub influența negativă emoțională a argumentației devenim mai pretențioși față de corectitudinea logică a argumentației față de veridicitatea ei.

Uneori recipientul percepe argumentația ca impersonală, indiferent de autorul celui care vorbește. Alteori recipientul din contra simultan cu textul argumentativ vede în argumentator o autoritate sau un reprezentant al unui grup sau reprezentant al unei comunități, corespunzător recipientul poate să manifeste o anumită atitudine față de argumentator să exprime simpatie sau antipatie, credibilitate sau reticență. Raportul față de argumentator poate să se răsfrângă asupra argumentației și ulterior asupra estimării.

Existența tipurilor de raporturi enumerate mai sus permit diferite moduri de exprimare. Estimarea argumentației, recipientul poate s-o expună non-verbal: prin mimică, gesturi, postură a corpului, prin acțiuni fizice (a închis cu zgomot cartea, a întrerupt televizorul, a părăsit sala, inclusiv și prin acțiuni violente asupra argumentatorului).

Sunt cunoscute și o multitudine de metode verbale de apreciere a argumentației: acestea pot fi niște întrebări sau exclamări, observații succinte sau o argumentație desfășurată.

În ultima instanță recipientul poate să nu-și exteriorizeze în nici un fel atitudinea sa față de argumentație. Se poate de remarcat că aprecierea interioară sau exterioară verbală sau non-verbală nu întotdeauna coincid. Recipientul poate să-și exprime neadecvat estimarea argumentației și prin aceasta nepremeditat să ne inducă în eroare referitor la estimarea dată. Oponentul poate de asemenea să dea o apreciere verbală exterioară a argumentației ce nu corespunde cu aprecierea interioară, evitând prin aceasta consecințele neplăcute sau din contra dorind să fie încurajat, stimulat, recompensat.

Obiectul de bază al cercetării noastre sunt modelele de apreciere, estimare a argumentației. În aprecierea argumentației ca și în oricare alt tip de activitate umană se manifestă o multitudine atât de calități pozitive, ca sentimentul propriei demnități, valori, onoare, respect cât și calități negative, vicii, defecte. Investigarea procesului de apreciere a argumentației se realizează nu numai în scopul de a evidenția tehnologia ei în realitate, dar și cu scopul de a determina cum ar trebui să fie în realitate, cum individul în acest tip de activitate umană ar trebui să-și realizeze valorile sale și să neutralizeze, anihileze verigile slabe. În general estimarea poate fi adecvată sau neadecvată, sau exprimarea, verbalizarea corectă sau incorectă, oportună, la locul său sau nelalocul său, deplasată. După cum analizând argumentația noi am creat modelul ideal al argumentatorului este rezonabil cercetând aprecierea argumentației de către recipient să încercăm, să conturăm, de asemenea, modelul ideal al recipientului.

Este cazul să menționăm că recipientului ideal nu i-a mers în istoria filosofiei, așa cum i-a mers argumentatorului ideal: principiilor și cerințelor de comportament față de ultimul i-au fost acordate cu mult mai multă atenție.

Totodată în multe concepții referitor la discuție, polemică s-au înaintat recomandări în ceea ce privește aprecierea argumentației de către oponent. De aici conchidem că astfel de recomandări sunt valabile și pentru recipientul ideal, deoarece aceste noțiuni (recipientul și oponentul) sunt identice.

Vom încerca să descriem cerințele generale gnoseologice și etice ale recipientului ideal. Cerințele față de argumentator și față de recipient în multe privințe sunt asemănătoare, însă ele nu coincid deplin, deoarece sunt condiționate de rolurile diferite ale argumentatorului și ale recipientului. O cerință etică obligatorie a recipientului este conștientizarea libertății proprii în procesul de estimare a argumentării. Pentru argumentator recipientul se află în afara sferei de control rigid. La fel se consideră și recipientul pe sine. Aceasta semnifică că orice individ pomenindu-se în fața unei argumentații, indiferent de domeniu sau de cine ar fi realizată este liber de a decide să accepte sau nu construcția argumentativă respectivă. Să-i dea o apreciere integrală sau a unor

componente numai, un recipient nu poate fi considerat recipient ideal dacă pe el îl preocupă nu opinia proprie față de argumentație, ci ce opinie se cade să ai în asemenea cazuri. Conștientizarea libertății proprii a recipientului ideal, aceasta e identic cu conștientizarea libertății proprii în ceea ce privește estimarea argumentației. Referitor la libertatea exteriorizării aprecierii argumentației de către recipientul ideal în primul rând la o exprimare verbală nu poate fi dat un răspuns univoc. Acest lucru e condiționat de faptul că omul real în procesul de exprimare a aprecierii depinde deseori de niște circumstanțe ce-i limitează estimarea propriu-zisă a argumentației.

Un recipient absolut liber există numai într-o societate absolută lipsită de interdicții, dar așa ceva în realitate nu poate exista. De aceea are sens de analizat comportamentul recipientului ideal ca liber în exprimarea aprecierii în multe situații, iar în altele el poate fi limitat în exprimarea aprecierii de către niște factori externi ce-i influențează estimarea.

Scopul gnoseologic al recipientului ideal, ca și scopul gnoseologic al argumentatorului ideal constă în stabilirea adevărului. Recipientul ideal tinde spre obținerea adevărului, tinde să-și aducă aportul său în procesul de căutare a adevărului de către alți cercetători, dar menirea lui spre deosebire de menirea argumentatorului ideal referitor la adevăr, e deja stabilit, accentul constă nu în al difuza, propaga, ci în a-l căpăta de la altul.

Devenind recipientul unei argumentări, deschizându-ne în fața ei în toată amploarea rațiunii – înseamnă a ne supune unui anumit risc chiar de la bun început. Riscul cel mare constă în schimbarea opiniilor proprii, inclusiv și a celor ce constituie esența „Eu”-lui.

Principiile etice și gnoseologice ale recipientului ideal condiționează în mod firesc disponerea lui de a se dezice de opiniile proprii, dacă argumentația argumentatorului este destul de convingătoare, chiar și în cazul dacă ea intră în contradicție cu opiniile, punctele de vedere stabilite anterior.

Totodată un recipient ideal nu refuză la opiniile sale proprii fără un temei suficient. El manifestă o atitudine critică față de argumentație, stabilește argumentele „pro” și „contra”. Criticitatea recipientului în aprecierea argumentației e în legătură directă cu raționalitatea. Conștientizând faptul că argumentația poate fi neadecvată, recipientul rațional selectează din mulțimea de argumente ce se găsesc la dispoziția sa numai cele ce îi permit să fundamenteze mai sigur argumentația sa [1, 114]. Puterea critică a recipientului în aprecierea argumentației reprezintă o manifestare a puterii critice a gândirii în general. O caracteristică generală a puterii critice a gândirii ne este oferită de Chafee D.

Semnele principale ale puterii critice a gândirii sunt următoarele:

- a) gândirea activă
- b) „gândirea pentru sine”
- c) investigarea minuțioasă a situației analizate.

- d) deschiderea pentru noile idei și a opiniilor diferite.
- e) susținerea opiniilor proprii prin fundamentare și întemeiere
- f) capacitatea de a analiza viziunile proprii în mod organizat [2, 52]

Procesul gândirii active presupune includerea subiectului în acțiune, inițiativă, perseverență în cercetare. Abilitatea de a analiza organizat viziunile proprii este identică cu abilitatea de a participa într-o discuție ideală.

Într-o discuție ideală partenerii încearcă să se asculte și să se înțeleagă unii pe alții, propun spre discuție probleme importante despre obiectul discutat și caută soluțiile potrivite.

Scopul-țintă al lor este aprofundarea în cercetarea obiectului propus, dar nu în argumentarea justetei propriului punct de vedere sau a injustetei opiniei celuilalt.

Bibliografie

1. Алексеев А.П. Аргументация. Познание. Общение. М.МГУ, 1991
2. Chatee D. Thinking Critically, Boston, 1985

DIN NOU DESPRE EDUCAȚIE: JOHN DEWEY

ANTOCI ARINA
 Conf.univ. UASM
 SCOBIOALĂ NADEJDA
 Lector superior UASM

Opera vastă a lui Dewey poate fi examinată din multe perspective, în lucrarea de față am considerat că cel mai relevant aspect ar fi cel antropologic, analiza naturii umane ar reprezenta modalitatea cea mai potrivită de a ne apropria de termenii specifici ai lui Dewey. Trei elemente importante pot fi evidențiate în acest sens: **omul**, produs al procesului evolutiv, **omul social** și **omul**, ființă care rezolvă probleme.

Inspirat de Darwin, Dewey a fost de părere că omul este rezultatul evoluției, la fel și instituțiile, obiceiurile noastre au cunoscut un lung proces evolutiv. Acest proces nu are un scop definit, nu putem căuta un bun absolut, de aceea sarcina omului este să încerce maximizarea adevărului și a fericirii. Dewey s-a folosit de descoperirile psihologiei timpurilor sale, astfel a analizat arcul reflex și a considerat că prin acesta poate să explice natura și mecanismul activității umane, fără să comită greșelile behaviorismului radical. În opinia sa arcul reflex trebuie văzut într-o unitate organică și comprehensivă: stimulii, sistemul central și reacțiile de toate felurile reprezintă un întreg, în nici într-un caz nu pot fi